

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ана Джумалиева, член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление Право 3.6 (Международно частно право)

Процедура: Конкурс обявен в ДВ бр.29/02.04.2024 г. от Бургаския свободен университет

Единствен участник в конкурса е д-р Емине Хасан Иляз.

I. Обща оценка на кандидата

Емине Хасан Иляз е завършила Бургаски свободен университет, специалност „Право“ през 2006 г. с образователно-квалификационна степен магистър по право. От 2019 г. е доктор по „Международно частно право“ със защитен дисертационен труд в Истанбулския университет в Република Турция (диплома №5089 издадена на 18.06.2020 г. от Истанбулския университет/ Р Турция, професионално направление Право, научна специалност: Международно частно право, /Удостоверение №08-00-36/11.09.2023 г. издадено от НАЦИД/.

На база на защитения дисертационен труд кандидатът в настоящия конкурс има публикувани следните книги- Milletlerarasi Aile Hukukunda Çocuğun Vesayet, BSU, ISBN 978-619-253-033-4, 2024 и Настойничество и попечителство над детето в международното семейно право, изд. Бургаски Свободен Университет, ISBN 978-619-253-035-8, 2024. От предоставената ми автобиография е видно, че в периода май-декември 2007 година е младши експерт в областна администрация в град Бургас. В периода от 2008-2011 година е юрисконсулт в „СТРОЙКОНСУЛТ БУРГАС“ ООД. От април 2013 г. до момента е член на Адвокатска колегия- Бургас.

Общата оценка за кандидата е положителна.

II. Оценка на учебната и научната дейност и на приносите в научната продукция, представена за конкурса

II.1. Научно-изследователският профил на д-р Емине Хасан Иляз включва изследване на въпроси от областта на международното частно право и в международното морско публично право.

II.2. Научна продукция, представена за конкурса:

- Монография на тема: Енергийните инвестиционни спорове в контекста на международния арбитраж, изд. Бургаски Свободен Университет, ISBN 978-619-253-036-5, 2024.

- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ İlyaz, E., Milletlerarası Aile Hukukunda Çocuğun Vesayet, BSU, ISBN 978-619-253-033-4, 2024.; и Иляз, Е., Настойничество и попечителство над детето в международното семейно право, изд. Бургаски Свободен Университет, ISBN 978-619-253-035-8, 2024, рецензирана от проф. д-р Флюрия Юсуfoва Билгин. Превод: доц. д-р Менет Шукриева и д-р Емине Иляз.
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация:
 - 1- Иляз, Е., Научно-образователен преглед на ускорения арбитраж в контекста на съвременните практики, сп. Стратегии на образователната и научната политика, бр. 4s/2024, ISSN 1310–0270.
 - 2- Иляз, Е., Научно-образователен анализ на правения режим на достъпа до пазара на труда на граждани на трети държави, сп. Стратегии на образователната и научната политика, бр. 4s/2024, ISSN 1310–0270.
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове:
 - 1- Иляз, Е., Приложимо право към замърсяването на околната среда в открито море съгласно международното частно право, Юридически сборник на Бургаски Свободен Университет за 2024 г., посветена на 100-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. д-р Александър Янков, том XXXI, ISSN 1311-3771.
 - 2- Иляз, Е., Етичните правила, приложими към адвокатите на страните в международния търговски арбитраж, Юридически сборник на Бургаски Свободен Университет за 2024 г., посветена на 100-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. д-р Александър Янков, том XXXI, ISSN 1311-3771.
 - 3- Иляз, Е., Международните конвенции за задълженията за издръжката в международното турско частно право, Юридически сборник на Бургаски Свободен Университет за 2024 г., посветена на 100-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. д-р Александър Янков, том XXXI, ISSN 1311-3771.
 - 4- Иляз, Е., Правен анализ на чл. 7 от Виенската конвенция за международна продажба на стоки (CISG), Юридически сборник на Бургаски Свободен Университет за 2024 г., посветена на 100-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. д-р Александър Янков, том XXXI, ISSN 1311-3771.
 - 5- Иляз, Е., Приложимото право към договорите за строителство от гледна точка на FIDIC и арбитража в международното турско частно право, Юридически сборник на Бургаски Свободен Университет за 2024 г., посветена на 100-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. д-р Александър Янков, том XXXI, ISSN 1311-3771.

Научната продукция на кандидата е цитирана от 2 автора.

Заклучение по раздел II.2 от становището: научно-изследователската работа и научната продукция на д-р Емине Хасан Иляз отговарят на изискванията на конкурса.

II.3. Учебна дейност

Представена е служебна бележка за учебно-преподавателска заетост на д-р Емине Хасан Иляз за учебната 2023-2024 г. има учебна заетост.

II.4. Научни резултати и приноси:

Формулираните приноси в представената справка отразяват научната специализация на д-р Емине Хасан Иляз и са свързани с профила на конкурса.

Най-съществените постижения в представената научна продукция, според мен, са:

Монографията на тема „Енергийните инвестиционни спорове в контекста на международния арбитраж“ представлява първото всестранно и цялостно изследване на енергийните инвестиции в контекста на международния арбитраж. В българската правна доктрина съществуват множество научни изследвания посветени на арбитража, но не и в контекста на енергийните инвестиционни спорове. Монографията е структурирана в увод, пет глави, заключение и библиография, списък на цитираната литература, както и резюме и съдържание. Обемът на печатното издание е 311 страници.

Актуалността на монографията е свързана с нарастването на големи брой енергийни инвестиционните спорове, както и оттеглянето на Европейския съюз и Евратом от Договора за енергийна харта (ДЕХ), след като Европейският парламент одобри това на последната си пленарна сесия през април 2024 година.

В Глава първа „Разширен анализ на инвестиционното право“ е посветена на въпросите свързани с инвестиционните закони и международните споразумения; процедурните права, предоставени на инвеститорите по двустранните инвестиционни споразумения.

В Глава втора „Понятие за енергийни инвестиции и инвестиционен спор“, е дадена дефиниция на понятията „инвестиция“, „енергийна инвестиция“, „инвеститор“, „инвестиционен спор“, като подробно са проучени източниците на инвестиционния спор. В параграф първи на тази глава, състояща се от два параграфа, са анализирани понятието за енергийни инвестиции, условията за основа на инвестициите и участниците в тези инвестиционни процеси, като по този начин се цели да се определят понятията, използвани при определяне на компетентността на органите за разрешаване на спорове по отношение на предмета и лицето при разрешаването на спорове, произтичащи от енергийни инвестиции. Във параграф втори на главата е анализирано понятието „инвестиционен спор“ с цел определяне на предметната компетентност на органите за разрешаване на спорове. Като приносен момент би могло да се определи направеният опит на автора да дефинира понятието „енергийна инвестиция“ и подробното разглеждане на понятието „енергийна инвестиция“ в ДЕХ.

В Глава трета „Механизми за разрешаване на енергийни инвестиционни спорове“ е посветена на механизмите за уреждане на спорове, които се прилагат при разрешаването на инвестиционни спорове и във връзка с това се определя компетентността на органите за уреждане на спорове. Анализира се компетентността на националните съдилища при условията на сезиране на съдилищата на приемащата държава и на трета държава. В параграф „Арбитраж“ се анализира действието на арбитражната процедура и изискванията за компетентност на арбитражните съдилища. Тъй като компетентността на арбитражите се оспорва при почти всички спорове, отнесени до арбитраж в тази глава се разглеждат широко условията за компетентност на арбитражите и видовете компетентност. Основен принос е разглеждането на механизма за разрешаване на спорове в ДЕХ и USMCA, направената оценка на разпоредбите на Конвенцията ICSID и ДЕХ относно личната компетентност и откриването на проблемите, произтичащи от фрагментираната структура на международното право по отношение на инвестиционните спорове в областта на енергетиката.

В Глава четвърта „Определяне на приложимото право“ Авторът прави извода, че проблема свързан с приложимото право е разпределението на ролите между правото на приемащата държава и международното право при разрешаването на спорове. В ДЕХ приложимото право при уреждане на спорове се определя в съответствие с разпоредбите на ДЕХ и разпоредбите на международното право (чл. 26, ал. 6 от ДЕХ), като по този начин се избягва дебат относно приложимостта на международното право към споровете. Повечето инвестиционни споразумения обаче не съдържат разпоредба за приложимото право.

В Глава пета „Новите тенденции в международния инвестиционен арбитраж и влиянието на правото на ЕС върху енергийните инвестиционни спорове“ се разглеждат новите тенденции и опитите за отстраняване на недостатъците в международния инвестиционен арбитраж и влиянието на правото на европейския съюз върху енергийните инвестиционни спорове. С разглежданите теми в глава пета се дава принос с приложно значение.

Заклучение по раздел II.4 от становището: Научните резултати и приноси отговарят на изискванията по конкурса и са в профила му.

Резултатите и приносите, участващи в конкурса, имат характер на развиване на съществуващи знания за съществуващи връзки и зависимости в изследваната научна област.

III. Критични бележки и препоръки

Би могло да се помисли за по-прецизно формулиране на приносите с практико-приложен характер. Някои от тях не открояват по най-добрия начин резултата от научното изследване.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Монографията, научните публикации и резултатите, които е представила д-р Емине Хасан Иляз отговарят на изискванията на конкурса за “доцент” и са в профила на конкурса.

Предлагам д-р Емине Хасан Иляз да бъде избрана на академичната длъжност “доцент” по професионално направление Право 3.6 (Международно частно право).

София, 05.08.2024 г.

Подпис:

/доц. д-р Ана Джумалиева/